

David J. Stennett: Předmluva k druhému vydání Sunicovy knihy (Noontide Press, 2008)

Autor: David J. Stennett

Poznámka překladatele: Nakladatelství Sol Noctis nedávno vydalo český překlad knihy Tomislava Sunic *Evropská nová pravice: Proti liberalismu a egalitářství*. Kniha se zabývá hlavními liniemi evropského pravicového (tj. kulturně konzervativního a etnonacionalistického) myšlení po druhé světové válce, přičemž věnuje širokou pozornost především francouzskému sdružení GRECE a filosofii jejího předního představitele, Alaina de Benoist.

Kniha byla v anglickém originálu vydána celkově třikrát (1990, 2003, 2011), přičemž každé vydání je doprovázeno novou předmluvou. Z redakčních důvodů došlo v českém vydání k rozhodnutí vypustit druhou předmluvu z roku 2003 z pera Davida J. Stennetta, a to jednak kvůli jisté dobové zatíženosti textu, jakož i opakování motivů již rozvedených v ostatních předmluvách či v samotném hlavním textu knihy.

Čtenářům Dělského potápeče přinášíme celé znění této vynechané předmluvy. Knihu je možné zakoupit [zde \(CZ\)](#) a [zde \(SK\)](#).

* * *

Dr. Paul Gottfried ve své předmluvě k prvnímu vydání knihy Dr. Sunic naznačil, že nová pravice není jednotným, soudržným intelektuálním hnutím, ale spíš představuje školu myšlení různých „proevropských“ jedinců stavících se proti liberálně-komunistickému *statu quo*. Z toho důvodu není zapotřebí přecitlivěle se vyhraňovat a rozlišovat menší proudy v rámci jednoho proudu. Omezím se na to, že budu adresovat evropskou novou pravici jako její obdivovatel, nikoli jako její člen.

Vždy jsem souhlasil s tím, že bylo-li někdy nějaké intelektuální hnutí, co by se dalo považovat za schopné popsat současné kulturní neduhy, tak to byla právě evropská nová pravice. Dr. Sunic, rovněž sympatizující s novou pravicí, nám představuje její hlavní protivníky: liberalismus (tedy sociální egalitářství historicky sahající k Hrůzovládě roku 1793), křesťanství (jako náboženství egalitářství a blízkovýchodního proto-totalitarismu), kapitalismus (a jeho transformující proces měnící sakrální na profánní, jenž je klaněním se hrubému materialismu), a konečně marxismus-komunismus (Hrůzovláda proměněna v ekonomický systém).

Prvními dvěma, liberalismem a křesťanstvím, se v úctyhodném rozsahu zabývali již intelektuální předchůdci nové pravice, představitelé konzervativní revoluce, tedy generace

před druhou světovou válkou. Friedrich Nietzsche napsal, že „Bůh je mrtev“, že křesťanství se úplně vyčerpalo a že bylo posledním udržovatelem „otrocké morálky“, jež v konečném důsledku vede k „poslednímu člověku“ v éře „demokracie“ a „rovnosti“, kterou sprovází nevídaná dekadence. Nadčlověk, bytost řídicí se „panskou morálkou“, se nakonec chopí svého právoplatného místa ve světě věčného návratu.

Oswald Spengler, jehož filosofie byla ovlivněna Nietzsche a Goethem, napsal své opus magnum *Zánik Západu* pod jejich kouzlem. V něm kromě jiného vyzníval, že přebytek racionalismu a technologií povede k zabití duchovního světa, jehož mršina je nezbytnou půdou, z níž následně vyrůstají nové, plodné kultury. Podle Spenglera je úpadek nevyhnutelný, avšak moderní evropsko-faustovská duše není nenávratně ztracena. Ačkoli Spengler věřil, že pouze duchovnost Slovanů – až se vysvobodí ze sevření bolševismu – může zahájit růst nové vysoké kultury, tak stejně věřil i v to, že drastická korektivní opatření, budou-li horlivě vynucována, mohou zpomalit či i zvrátit proces úpadku. Po německé revoluci roku 1933 se Spengler ztotožnil s doktrínou nacionálního socialismu, avšak tato vzájemná romance netrvala dlouho.

S porážkou nacionálního socialismu a absolutním triumfem plutokracie a bolševismu přichází obrat po roku 1945, jak Sunić a jiní autoři nové pravice dosvědčují. S „pravičáky“ to šlo z kopce. Zvěrstva nacionálního socialismu úplně delegitimizovala celou pravici, zatímco zvěrstva spojenců se zametla pod koberec. Marxistická levice se stala morální autoritou a v pozici intelektuálního soudce společnosti etablovala své monopolní postavení ve všech východních i západních evropských zemích.

Konzervativní revoluce výmarské éry nebyla nijakým způsobem zodpovědná za tragédie druhé světové války, no byli to výhradně vůdčí autoři nové pravice, kteří se po válce odhodlali převzít její štafetu v boji proti liberalismu, materialismu, křesťanství a marxismu. Podobně jako jejich předchůdce, Julius Evola, jenž v dvacátých letech 20. století volal po „pohanském imperialismu“, tak i oni v letech šedesátých hlásali, že „pohanské“ uspořádání světa je nejen možné, ale i nezbytné. Odpoutání se od všech blízkovýchodních vlivů se tak stalo povinností.

Avšak, jak nová pravice prohlašuje a jak Sunić dosvědčuje, toto se nemůže stát ve světě, ve kterém se hmotný blahobyt považuje za *summum bonum*. Povýší-li se honba za materiálními statky nad všechny ostatní lidské hodnoty, tak svět, do té doby vnímán jako sakrální svatyně lidské existence, se stane profánním a nesnesitelným smetištěm. Nezáleží na tom, zdali se systém nazývá marxismus-komunismus nebo kapitalismus: obě škatulkují dějiny jako závody v materiální akumulaci, vnucuje tak lidstvu ideu, že svět existuje pouze jako nástroj v službách ekonomického obohacování. Oba systémy, tvrdí nová pravice, jsou smrtelnými nepřáteli všech zakořeněných lidí.

Kritika nové pravice se tu však nezastavuje. Sunić nám ukazuje, že když se Hrušovláda roku 1793 rozpoutala, tak liberalismus a jeho počáteční teologie absolutní rovnosti, tj. hromadného sociálního boření všeho převyšujícího, se chopily svého okamžiku. Vláda lůzy a průměrnosti zapříčinily pád přirozených hierarchií, a jak to Nietzsche stručně vystihl, přinesly

s sebou „znehodnocení všech hodnot“.

Veškerá autentická autorita byla oslabena a místo ní se na oltář nové politicky korektní církvi položil abstraktní individualismus. Západní egalitáři monopolizovali diskurz jak v akademickém světě, tak i v politické aréně. Jejich vítězství však nemohlo trvat dlouho. Liberalismus znamená rovnost před zákonem, nedokáže však řešit reálné rozdíly mezi národy, rasami, pohlavími, ani mezi hodnotami IQ. Proto se fanatici egalitářství obrátili k profesionálním marxistickým agitátorům a později k americkým akademickým kněžím pozitivní diskriminace. Tvrdí, že lidé mají být rovni nejen před zákonem, ale i co do obsahu svých peněženek.

Hlubší analýza útoku nové pravice na tyto dva světonázory by zabrala celé spisy a je na čtenáři, aby si na základě kapitol této knihy vyhledal další literaturu kritizující moderní „měkkou“ formu liberálního totalitarismu.

Čtenář si všimne, že nová pravice intelektuálně trhá své protivníky na kusy, ačkoli tu zůstává otázka, zdali její autoři mají na to, aby vyvedli Evropany ven z této temnoty a vstříc nové osvícené éře. Není pochyb o tom, že jejich argumenty jsou přesvědčivé. Jsou-li blíže analyzovány z racionálního a vědeckého hlediska, tak jejich ideje dávají smysl. Avšak svět se pořád točí tak, jakoby žádných autorů nové pravice na evropském ani americkém intelektuálním obzoru ani nebylo.

Co může vysvětlit neznámost nové pravice? Odpověď by měla být zjevná: lidé jsou iracionální tvorové, dnes navíc lehce manipulovatelní falešnými obrazy a všemocnými médii. Nová pravice vyzbrojovala, že „kultura je duší politiky“. Je-li to však pravda, tak proč jsou přívrženci nové pravice pořád ignorováni? Musí se uznat, že dnes už kulturu nedefinují „intelektuálové“ sedící za stolem, nýbrž vykořeneční velkopodnikatelé, spisovatelé a oligarchové zpoza svých digitálních kamer.

Nová pravice, stejně jako její konzervativně revoluční předchůdci, není nadšena technologiemi, a má na to dobré důvody. To však naneštěstí vedlo k tomu, že nedokázala využít technologie pro svou věc a její vliv zůstal omezený, protože nedokázala oslovit širší část populace. Má-li se nová pravice prosadit, tak se musí prodrat na obrazovky a na internet. Ještě nikdy v dějinách neměl člověk možnost šířit své ideje po celé planetě tak rychle, jak je tomu dnes. Intelektuálové, kteří toho nedokážou využít, jsou odsouzeni k záhubě.

A co je ještě důležitější, kulturní rozvrat je potřebné řešit v oblasti jeho příčin, nikoli projevů. Minulé století ukázalo, že disciplinované organizace jsou jedinými možnými cestami k vítězství. Nová pravice, stavící si do pozice kulturního lékaře, nám ukazuje, čeho je potřebné se vyvarovat, ale nedokázala nám poskytnout edukační metody potřebné k dosažení „pravicové“ kulturní hegemonie. Intelektuální boje se dnes vedou na rozličných frontách a vyžadují radikálně nový zaškolovací syllabus.

Svět, jak ho dnes před sebou vidíme, je ovládán penězi a médii. Nová pravice opovrhuje jedním i druhým, avšak nedokáže-li s nimi spolupracovat, selže. Ani to by však neznamenal,

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

že snaha nové pravice byla marná. Její autoři a jejich plodná díla si našla mnohé následovníky v mnohých zemích Evropy i Severní Ameriky. Dokážou-li si autoři a přívrženci nové pravice osvojit technologie včetně virtuálního prostoru a dokážou-li usměrnit tok finančních prostředků kapitalismu ve svůj prospěch, tak se jim zajisté povede nalézt větší publikum a rozšířit svůj vliv do skutečně mocenských pozic.

Otázka, zdali jsou Sunicovy postřehy ohledně nové pravice správné, není podstatná. To, na čem záleží, jsou výsledky, a výsledky jsou vedlejším produktem jasných akčních plánů. Jestli se čtenář po přečtení Sunicova díla ztotožní s pozicemi nové pravice a vytvoří-li si jasnější představu o tom, co je zapotřebí učinit, aby bylo dosaženo reálné společenské změny, tak to bude znamenat, že tato kniha splnila svůj účel. V této spojitosti je vhodné skončit citátem ikony nové pravice, Ernstem Jüngerem:

„Opět musíme nahradit meč perem, krev inkoustem, čin slovem, obět procitováním – to všechno musíme udělat, jinak nás ostatní utlučou.“

David J. Stennett
Petrohrad, Rusko
MMDCCLVI a. u. c.